

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. c)

Istorie

Test 14

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „La 2 martie 1949, proprietatea asupra pământului a fost luată complet din mâinile particularilor. [...] Pământul, efectivele de animale și echipamentul proprietarilor de pământ, care dețineau terenuri până la maximum 50 ha, în temeiul legii agrare din 1945, au fost expropriate fără compensare. Practic peste noapte, Miliția a acționat și a scos 17 000 de familii din casele lor și le-a mutat în zone de reșezare. Pământurile confiscate [...] au fost comasate fie pentru a crea gospodării de stat, fie gospodării colective, care, teoretic, erau proprietate colectivă, dar, în fapt, erau conduse de stat. [...] Cei mai mulți țărani [...] au fost organizați în gospodării de stat sau în gospodării colective. Acest proces s-a făcut prin măsuri de coerciție pe scară largă. Rezistența față de colectivizare a avut drept rezultat aruncarea în închisoare a circa 80 000 de țărani, pentru opoziția lor, 30 000 dintre aceștia fiind judecați public. Colectivizarea a fost încheiată în 1962. Ca urmare, 60 % din totalul suprafeței de 15 000 000 ha de teren agricol au revenit gospodăriilor colective, 30 % gospodăriilor de stat, 9 % rămânând în proprietate personală. Aceste din urmă terenuri se aflau în zona de deal și de munte, inaccesibilitatea făcând colectivizarea lor nepractică.”

(M.Bărbulescu, D.Deletant, K.Hitchins, Ș.Papacostea, P.Teodor, *Istoria României*)

B. „Greva minerilor din 1977 din Valea Jiului a fost cea mai importantă sfidare lansată de un grup de muncitori puterii comuniste din România. [...] Scânteia grevei a constituit-o legea din iulie 1977 care desființa pensiile de invaliditate pentru mineri și ridica vârsta de pensionare de la 50 la 55 de ani. În semn de protest față de această hotărâre, minerii [...] au hotărât să intre în grevă. [...] Se cerea reducerea zilei de muncă de la 8 ore la 6 ore, [...] locuri de muncă pentru soțiile și fiicele minerilor, recrutarea unui personal medical competent [...] și prezentarea obiectivă a grevei de către mijloacele de informare în masă. [...] În ciuda promisiunilor lui Ceaușescu, Valea Jiului a fost declarată „zonă închisă”, [...] iar Securitatea a început reprimările. A fost deschisă o anchetă pentru a se afla cine era la originea grevei, iar în lunile următoare câteva sute de mineri au fost trimiși în alte zone miniere, în timp ce unii [...] ar fi fost trimiși în lagăre, la Canalul Dunăre-Marea Neagră.

Faptul că mijloacele de informare în masă române nu au relatat despre greva din Valea Jiului dovedea totala subjugare a presei, ca unealtă a regimului și ilustra tactica interdicției totale în materie de difuzare folosită de autorități în întreaga perioadă postbelică pentru a bloca ajungerea unor informații potențial dăunătoare până la populație.”

(M.Bărbulescu, D.Deletant, K.Hitchins, Ș.Papacostea, P.Teodor, *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți evenimentul desfășurat în Valea Jiului, în 1977, la care se referă sursa **B**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la gospodăriile colective. **2 puncte**
3. Menționați câte o instituție de represiune la care se referă sursa **A**, respectiv sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că exproprierea s-a făcut fără compensare. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați alte două practici politice totalitare din Europa de Est, în afara celor la care se referă sursele **A** și **B**. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între regimurile democrate din Europa de Est, la sfârșitul secolului al XX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Tratatul de pace de la Paris (1856) a mai stabilit consultarea populației celor două principate în privința [...] organizării lor. Divanurile ad-hoc, alese în 1857, au cerut unirea Moldovei și Țării Românești într-un singur stat numit România, condus de un prinț aparținând unei dinastii europene și beneficiind de autonomie și neutralitate. [...]

Turcia, Austria și Anglia erau împotriva constituirii unui stat român: Istanbulul și Londra, interesate în păstrarea integrității Imperiului otoman, îl considerau un pas al moldo-muntenilor spre independență, iar Viena se temea de atracția pe care el avea să o exercite asupra românilor din Imperiul austriac. Reunite în Conferința de la Paris (1858) au hotărât ca principatele să rămână entități politice separate, avându-și fiecare domnul și adunarea sa, dar să se numească Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești [...].

Opoziției marilor puteri europene, românii din Principate le-au răspuns cu un act de mare abilitate politică. Întrucât Convenția de la Paris nu interzicea explicit alegerea aceleiași persoane ca domn în ambele principate, unioniștii l-au ales pe colonelul Alexandru Ioan Cuza domn al Moldovei (5 ianuarie 1859), apoi și al Țării Românești (24 ianuarie 1859).”

(F. Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți domnul Moldovei și al Țării Românești, precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați documentul internațional din 1856 și prevederea acestuia, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la solicitările românilor exprimate în Divanurile ad-hoc. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la atitudinea marilor puteri față de formarea statului român, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia un proiect politic din 1848 a contribuit la constituirea statului român modern. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre romanitatea românilor în viziunea istoricilor, având în vedere:

- menționarea a două caracteristici ale scrierilor care susțin romanitatea românilor în secolele al XVII-lea - al XVIII-lea;
- precizarea unui istoric din secolul al XIX-lea și menționarea a două idei prin care acesta susține romanitatea românilor;
- prezentarea unui aspect referitor la romanitatea românilor în viziunea istoricilor, în primele patru decenii ale secolului al XX-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la abordarea romanității românilor în perioada totalitarismului și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** eseului, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.